

ENEOLITICKÉ OBYTNÉ OBJEKTY Z DOLNÝCH NAŠTÍC

Ladislav CHMELO - Bohuslav ŠEBESTA -
Marek ŠÚTOR - František ŽÁK MATYASOWSKY

CHMELO, Ladislav - ŠEBESTA, Bohuslav - ŠÚTOR, Marek - ŽÁK MATYASOWSKY, František. **Aeneolithic housing features from Dolné Naštice.** In 2014, during the rescue archaeological excavation in the cadastral area of Dolné Naštice, two houses dated to the early Aeneolithic Lengyel Culture stage IV (Ludanice group) were found. In our contribution both houses were analysed in term of typology, finds inventory and analytical possibilities of daub.

Keywords: Dolné Naštice, Aeneolithic, Lengyel Culture, house, pottery;

Kľúčové slová: Dolné Naštice, eneolit, lengyelská kultúra, dom, keramika;

Počas mesiacov marec až júl 2014 bol ARCHEOLOGICKOU AGENTÚROU realizovaný predstihový záchranný archeologický výskum na trase rýchlostnej cesty R2 Ruskovce-Pravotice, 1/2 profil v okolí Bánoviec nad Bebravou. V rámci projektu boli preskúmané dva obytné domy z obdobia eneolitu, ktoré boli odkryté v katastrálnom území Dolných Naštíc (okr. Bánovce nad Bebravou), v polohách Úzke a Hájište (Žák Matyasowszky a kol. 2015a; 2015b). Plochy oboch výskumov boli determinované trvalým záberom stavby, ale napriek týmto skutočnostiam sa v oboch prípadoch podarilo odhaliť takmer celé archeologické lokality.

Náleziská sú situované východne od intravilánu obce, na svahu so západnou až juhozápadnou orientáciou a vzájomne sú vzdialené približne 700 m (obr. 1). Nadmorská výška polohy Úzke sa pohybuje v rozmedzí 239 – 241 m a polohy Hájište medzi 251 a 255 m. Obidve lokality sa podľa geomorfologického členenia Slovenska nachádzajú na Bánovskej pahorkatine. Z hľadiska diverzifikácie terénu sú situované na mierne členitej pahorkatine, ktorej kvartérny pokryv a pôdotvorný substrát tvoria eolické a polygénne eolické sedimenty – spraše, sprašové a polygenetické hliny. Pôdny typ reprezentuje hnedozem.

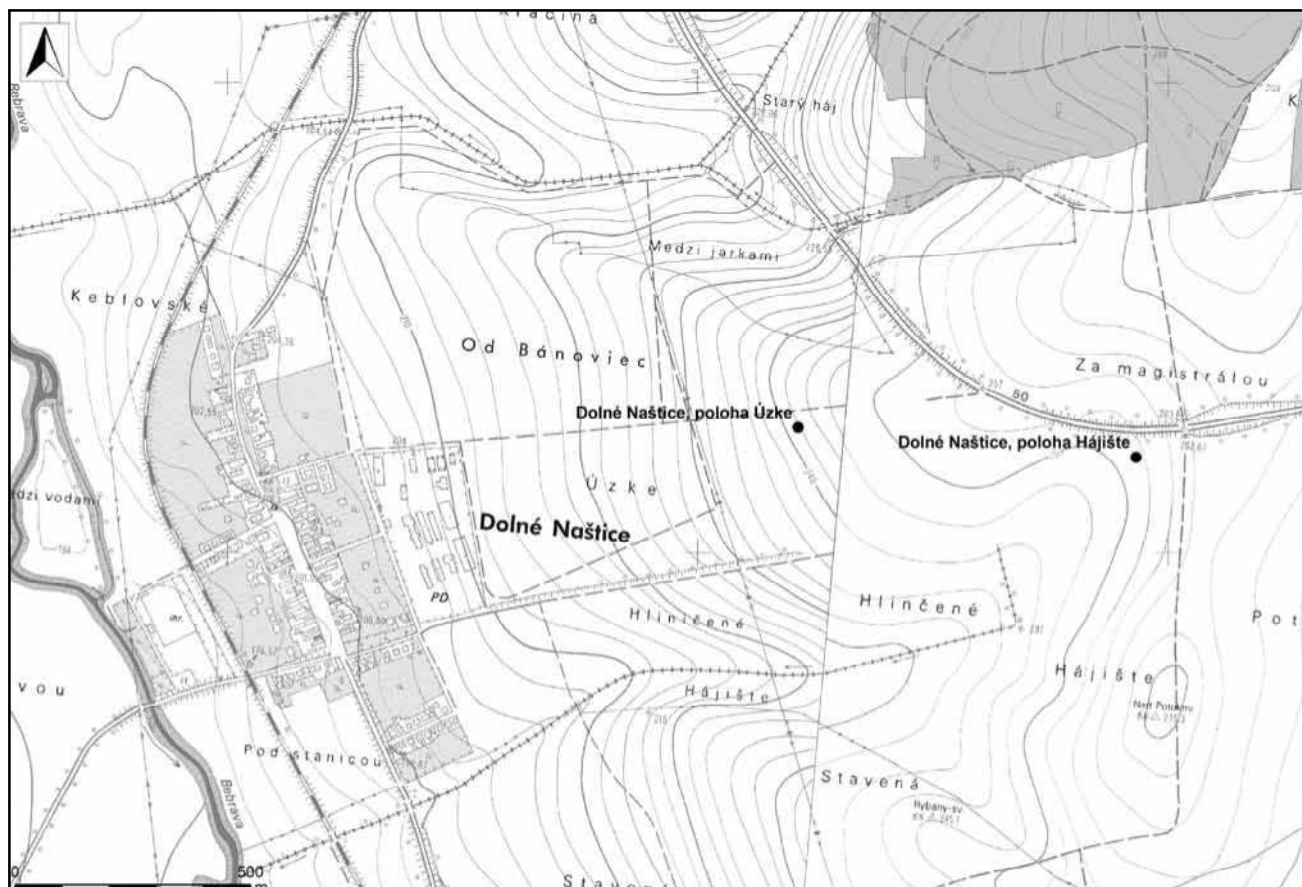
NÁLEZOVÁ SITUÁCIA

Dolné Naštice, poloha Úzke

Archeologickým výskumom bolo odkrytých trinásť nehnuteľných objektov (obr. 2), z ktorých objekty 6, 9 a 13 (žľaby) boli súčasťou pôdorysu obytnej stavby – domu so žľabovo-kolovou konštrukciou (obr. 4). Vo vnútornom priestore domu boli odkryté tri kolové jamy (objekty 5, 7, 10). Koly, ktoré v nich boli pôvodne umiestnené mali pravdepodobne nosnú alebo deliacu funkciu. Objekt 12, ktorý sa nachádzal v juhovýchodnom rohu stavby bol oválneho pôdorysu a väčších rozmerov. Pravdepodobne však ide o mladší objekt ako je spomínaný dom. Orientácia domu je v smere SZ – JV. Rozmery, ktoré je možné určiť na základe odkrytej nálezovej situácie sú: šírka – 7,50 m a dĺžka – 11 m.

Podľa určenia N. Beljak Pažinovej (2015a) ide o typ 5 v typológii J. Pavúka (2003; 2012), teda dvojpriestorový dom obdĺžnikového pôdorysu s kombinovaným základom (základové žľaby a samostatné kolové jamy).

V okolí sa nachádzali ďalšie žľabové objekty bez identifikovateľných vzťahov k spomínanej stavbe – 1, 2 a 8. Možný je predpoklad, že objekty 2 a 8 spolu určitým spôsobom súvisia, ale len na základe rovnakej orientácie oboch objektov.

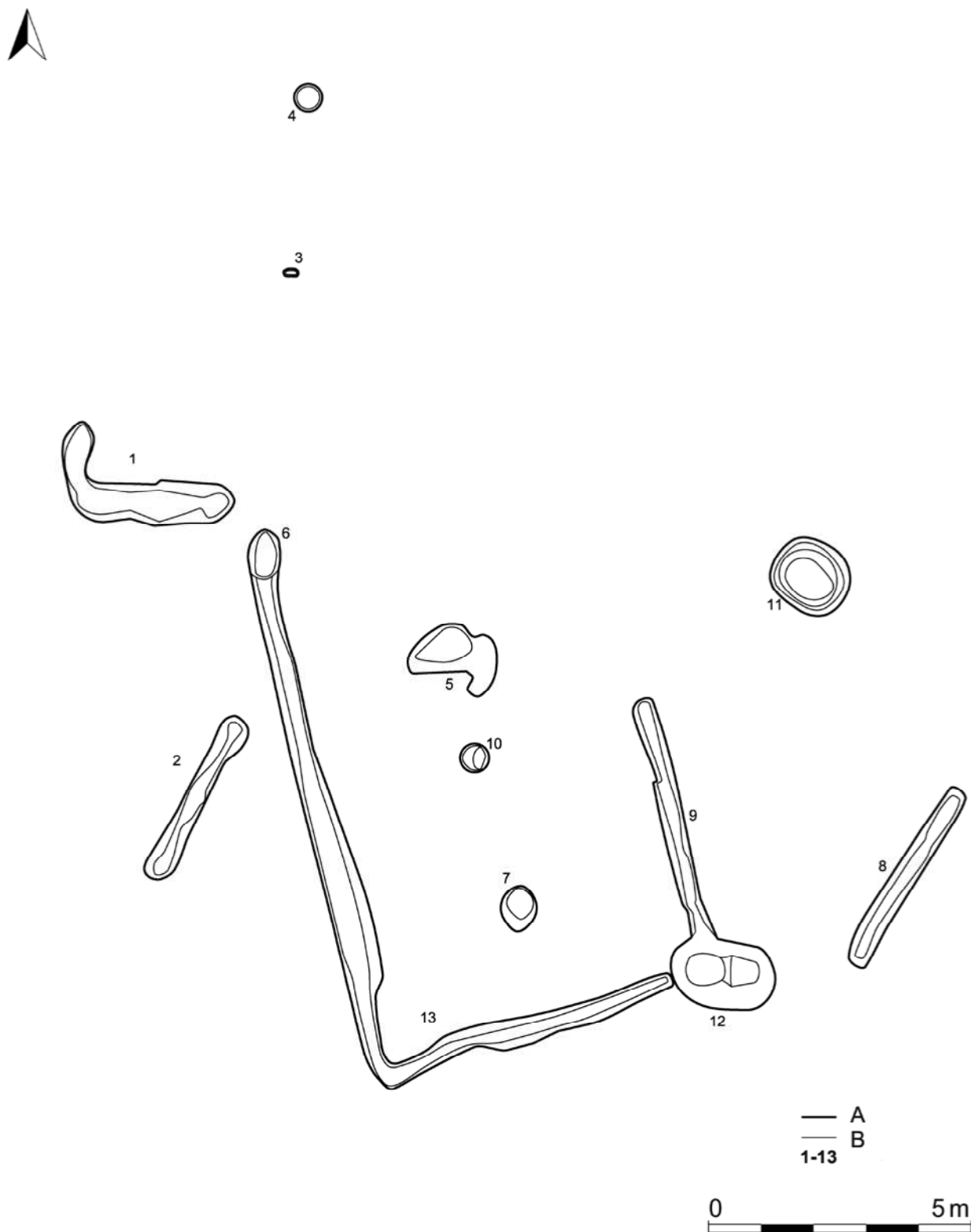

Obr. 1. Lokalizácia nálezísk Úzke a Hájiste v katastrálnom území Dolných Naštíc
(zdroj: Archeologická Agentúra)

Na lokalite boli odkryté tiež sídliskové objekty, ktorých vzťah s domom je ťažko interpretovateľný (z priestorového hľadiska), avšak nemožno ani vylúčiť ich možný súvis (objekty 3, 4 a 11). V prípade objektu 11 mohlo ísť o zásobnú jamu, ale pravdepodobná je tiež nesúvislosť objektu 11 a obytnej stavby.

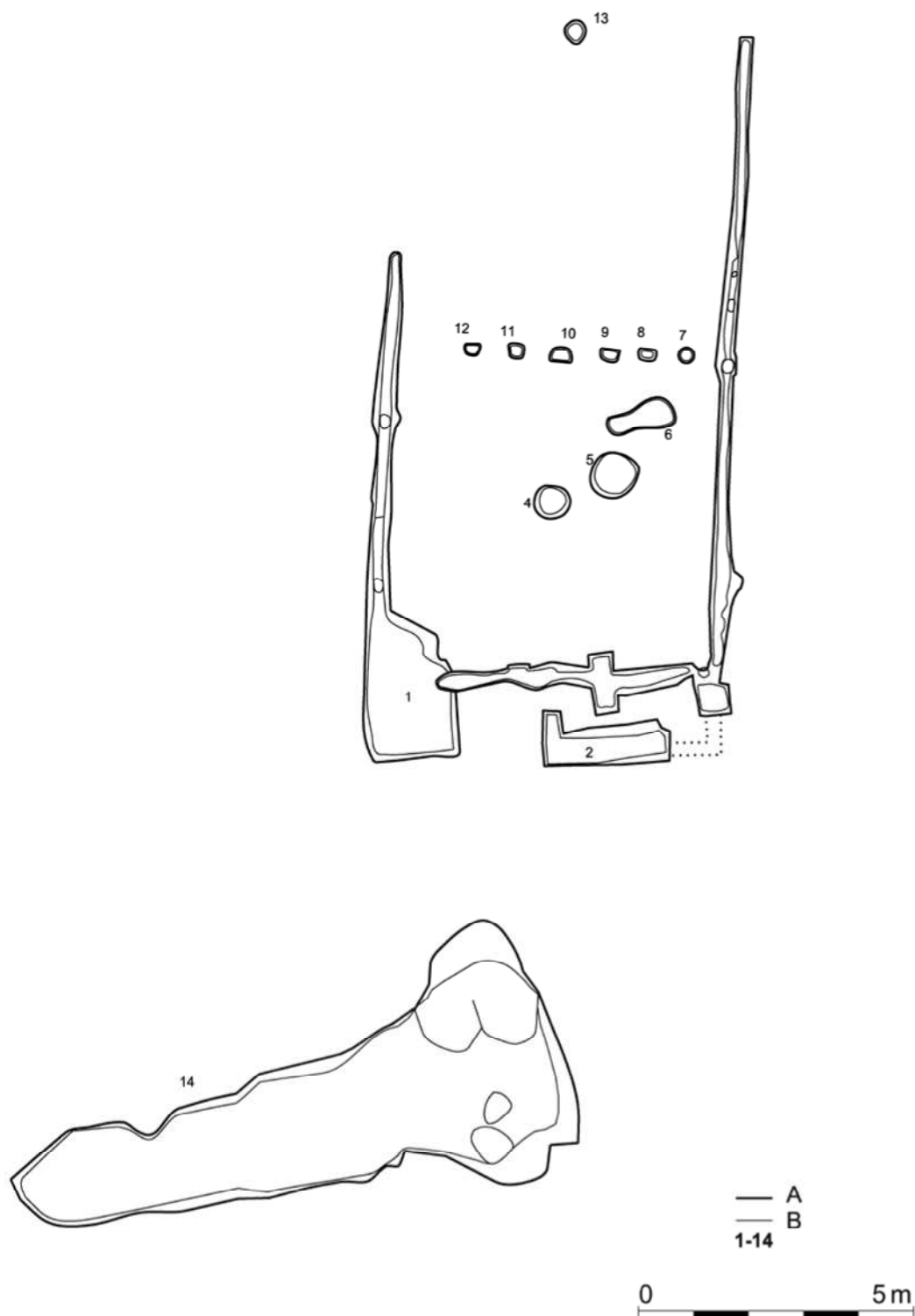
Dolné Naštice, poloha Hájiste

Na lokalite bolo odkrytých dovedna trinásť archeologických objektov (posledné číslo objektu je 14, ale jeden objekt bol počas výskumu zrušený), z ktorých dvanásť (objekty 1, 2, 4-13) tvorí obytnú stavbu žlabovo-kolovej konštrukcie (obr. 3). Dom (obr. 5) pozostáva zo základového žlabu so stopami po koloch (objekt 1); radu šiestich kolových jám (objekty 7-12), ktoré predeľujú interiér domu na dve miestnosti – severnú a južnú; dvoch kolových jám (objekt 4 – južná miestnosť a 13 – severná miestnosť), ktoré boli vyhlbené pravdepodobne pre nosné koly a nachádzajú sa na dlhšej stredovej osi obytného priestoru; v interiéri južnej miestnosti bolo odkryté kruhové ohnisko, resp. kuchynská jama s prepálenou vrstvou mazanice (objekt 5) a objekt ľadvinového tvaru bližšie neurčenej funkcie (objekt 6); v exteriéri pri južnej stene domu bol odkrytý objekt určitejšej funkcie (objekt 2). Podľa pôdorysu domu je možné predpokladať, že južná stena bola ukončená antami. Približne 4 m južne od obytnej stavby je situovaný objekt veľkých rozmerov a nepravidelného tvaru (objekt 14; obr. 6), ktorý slúžil pravdepodobne ako stavebná alebo exploatačná jama (orientácia V – Z). Odkrytý pôdorys domu dosahoval rozmery 16,5 × 8,5 m a s najväčšou pravdepodobnosťou pokračuje severným smerom, mimo trvalý záber rýchlostnej cesty (z tohto dôvodu v tomto priestore nemohol byť archeologický výskum uskutočnený). Orientácia obytného objektu bola S – J v smere dlhšej stredovej osi. Zaujímavým faktom je, že pri domoch z oboch skúmaných polôh

Obr. 2. Dolné Naštice, poloha Úzke. Pôdorys domu so skúmanými objektmi. A – okraj objektu; B – dno objektu; 1-13 – čísla objektov (zdroj: Archeologická Agentúra)

bola zachytená nasledovná situácia: jeden žľab domu dlhšej pozdĺžnej strany pokračoval ďalej ako druhý. V tomto aspekte sú si obe stavby veľmi podobné, avšak dlhšie žľaby jednej strany sú zrkadlovo obrátené.

Obr. 3. Dolné Naštice, poloha Hájište. Pôdorys domu so skúmanými objektmi. A – okraj objektu; B – dno objektu; 1-14 – čísla objektov (zdroj: Archeologická Agentúra)

Podľa určenia N. Beljak Pažinovej (2015b) na základe typológie domov lengyelskej kultúry vypracovanej J. Pavúkom (2003; 2012) ide o typ 5 – dvojpriestorové domy obdĺžnikového pôdorysu s kombinovaným základom (základové žľaby a samostatné kolové jamy). Lengyelské domy s antami zo Slovenska sú známe len z Branča, kde boli zaradené k typu 4. Pôdorysy týchto domov boli tvorené výlučne zo základových žľabov, bez kolových jám.

Obr. 4. Dolné Naštice, poloha Úzke. Pôdorys domu (foto: I. Kret)

Obr. 5. Dolné Naštice, poloha Hájište. Pôdorys domu s objektmi 1-13 (foto: B. Šebesta)

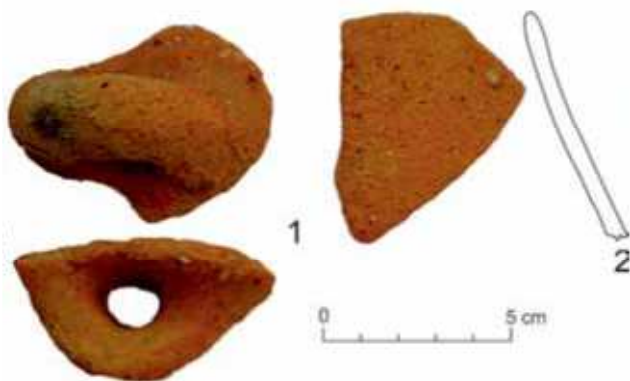
Obr. 6. Dolné Naštice, poloha Hájište. Objekt 14 (foto: I. Kret)

NÁLEZOVÝ INVENTÁR

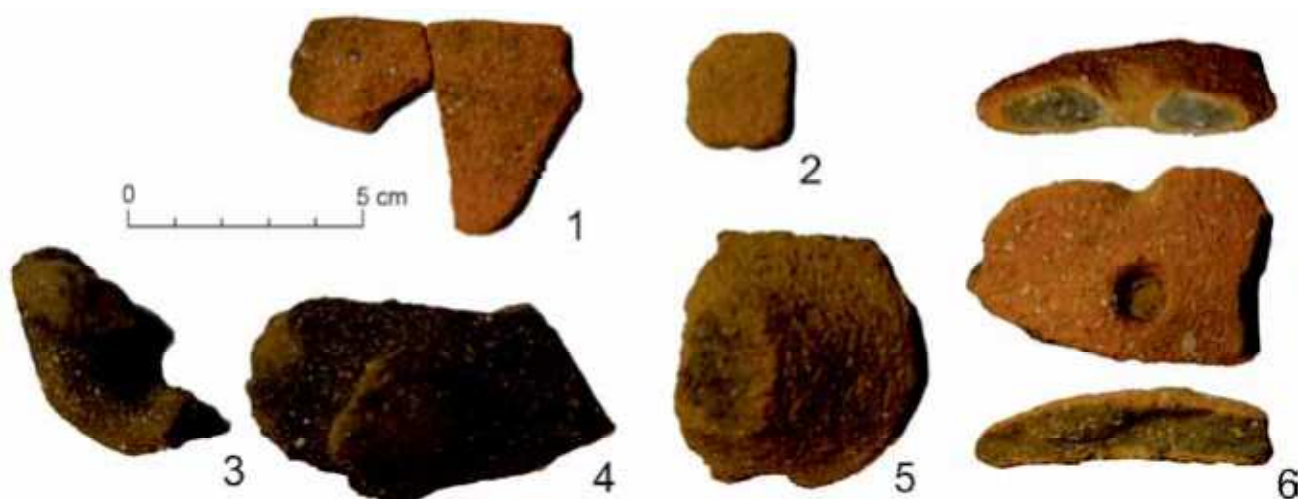
Keramický súbor z oboch polôh možno označiť za chudobný. Na polohe Úzke predstavoval nálezový inventár 364 ks nálezov (keramika, mazanica, štiepaná industria, uhličky) a z toho len 54 ks tvorili keramické fragmenty. Koncentrovali sa len v štyroch objektoch – v objekte 13 (11 ks), objekte 7 (12 ks), objekte 5 (9 ks) a objekte 12 (5 ks). V ostatných objektoch bol zaznamenaný len sporadický výskyt atypických fragmentov. Súbor tvoria prevažne atypické fragmenty pochádzajúce z tiel hrubostenných nádob (*Beljak Pažinová 2015a*). Výnimku tvorí len jeden oblý okraj a zobákovité ucho z objektu 5 (obr. 7). Keramický materiál je značne drobný, hrubostenný a zrnitý s množstvom anorganických prímiesí. Povrch črepov je sfarbený do oranžova a hnedá a ich výpal je tvrdý. Zachovaný keramický materiál, kamenná industria a samotná nálezová situácia poukazujú na zaradenie súboru do mladšieho obdobia

lengyelskej kultúry (začiatok eneolitického obdobia – ludanická skupina).

Na polohe Hájište predstavoval nálezový inventár celkovo 703 ks nálezov (keramika, zvieracie kosti, mazanica, industria), pričom keramický súbor tvorilo 189 fragmentov. Koncentrovali sa predovšetkým v objekte 1 (97 ks) a v objekte 5 (53 ks), v ostatných objektoch bol zaznamenaný len sporadický výskyt atypických fragmentov. Z objektu 5 bola tiež vyzdvihnutá takmer celá nádoba aj s výplňou. Podľa odborného posudku *N. Beljak Pažinovej (2015b)* podobne ako na polohe Úzke väčšinu črepov možno označiť za atypické fragmenty z tiel hrubostenných nádob. Výnimku tvorí súbor 17 črepov, v ktorom majú

Obr. 7. Dolné Naštice, poloha Úzke. Výber keramiky (foto: N. Beljak Pažinová)

Obr. 8. Dolné Naštice, poloha Hájište. Výber keramiky (foto: N. Beljak Pažinová)

zastúpenie oblé prehnuté okraje, oblé dná, oblé zobákovité uchá (obr. 8: 1-5) a jeden fragment hlineného predmetu (hviezdica?, nádobka?) s nedokončenou perforáciou (obr. 8: 6). Keramický materiál je značne drobivý, hrubostenný, zrnitý s množstvom anorganických prímiesí. Povrch črepov je sfarbený do oranžova a hnedočierne a ich výpal je tvrdý. Zachovaný keramický materiál a samotná nálezová situácia poukazujú na zaradenie súboru do mladšieho obdobia lengyelskej kultúry (začiatok eneolitického obdobia – ludanickej skupiny).

Mazanica

Mazanica predstavovala na oboch polohách kvantitatívne najpočetnejšiu zložku hmotnej kultúry. Analýzou mazanice z predmetných lokalít sa vo svojej bakalárskej práci zaoberala B. Jančiová (2016), ktorá dospela k výsledkom, ktoré sú popísané nižšie.

Z polohy Hájište analyzovala súbor 447 kusov pochádzajúcich z objektov alebo z kultúrnej vrstvy, na polohe Úzke predstavoval analyzovaný súbor 283 kusov mazanice.

Hmota mazanice z oboch polôh v Dolných Našticiach je ovplyvnená pôdnym substrátom. Je kompaktná, homogénna, nedrobivá. Súčasťou hmoty sú aj organické prímiesi, ale táto hustota rastlinných makrozvyškov nepresahuje 10%. Anorganické prímiesi v polohe Úzke predstavovali len 1 – 3%, v polohe Hájište 1 – 10%.

Fragmenty mazaníc s konštrukčnými prvkami rôzneho druhu je možné na základe vzájomného usporiadania prvkov situovať do obvodovej steny stavby. Časté zastúpenie prútoviny poukazuje na použitie výpletu stien klasickým spôsobom – tzv. Flechtwerk. Mazanice bez konštrukčných prvkov, ale hrubou rukou formovanou úpravou môžu byť povrchovým zlomkom mazaníc s konštrukčnými prvkami bez povrchovej úpravy a spolu tak tvorili hlinený výmaz obvodovej steny. B. Jančiová (2016, 37) uvádza, že z oboch polôh pochádzajú fragmenty mazanice s extrémne silným výpalom. Na základe morfológie, veľkosti a extrémnej sily výpalu je možné predpokladať, že fragmenty môžu predstavovať hlinenú súčasť vymazanej konštrukcie stropu stavby a môžu takisto dokladať prítomnosť povaly. Povrch fragmentov je výrazne deformovaný ohňom a mohol by byť dôkazom intenzívneho žiaru sálajúceho k stropu. S rovnakým typom mazaníc sa stretávame in situ zhoreného domu 2 na lokalite v Chynoranoch (Duriš 2006), na sídlisku ludanickej skupiny v Budmericiach (Pavúk 1981), v Branči (Vladár/Lichardus 1968), v Nitre na Braneckého ulici (bývalá Leningradská ulica; Lichardus/Vladár 1970) a v Hurbanove-Bacherovom Majeri. J. Pavúk (2012, 257, 258) uvádza, že zriaďovanie povaly domov v lengyelskej kultúre možno chápať ako vplyv balkánskej

kultúry Vinča-Pločnik a vzniknutý priestor by mohol slúžiť k rôznym účelom, avšak najčastejšie sa spomína v súvislosti s uskladňovaním obilia.

V interiéri južnej miestnosti obytnej stavby na polohe Hájište bolo odkryté ohnisko, resp. kuchynská jama. Podľa analýzy B. Jančiovej (2016, 38) sa v súbore nachádzala mazanica s charakterom vymazanej podlahy (estrichu) pece, ale absentovali zaoblené kusy z plášťa pece, čo by naznačovalo prítomnosť otvoreného ohniska. Do úvahy však prichádza aj možnosť, že pec bola z nejakého dôvodu zámerné deštruovaná a jej súčasti deponované mimo skúmanú plochu, a preto sa nenachádzali v analyzovanom súbore.

VYHODNOTENIE A ZÁVER

Oba domy sú na základe keramických fragmentov a pôdorysnej situácie v odbornom posudku N. Beljak Pažinovej (2015a; 2015b) datované do stupňa Lengyel IV. Podľa J. Pavúka (2012, 259) sa tieto domy líšia od neskoroneolitických typov stupňov Lengyel IB – III a charakterizuje ich pravouhlý pôdorys s viacerými, aj kombinovanými druhmi základov v niekoľkých variantoch. J. Pavúk (2012, 259) zároveň konštatuje, že na rozdiel od stupňa Lengyel II, kde zaznamenávame výraznú integráciu typov domov vo viacerých regiónoch lengyelskej kultúry, v eneolitickom epilengyelskom stupni mali jednotlivé regionálne skupiny svoje charakteristické a svojrázne stavby (Pavúk 2012, 259). Pôdorysy domov z polôh Úzke a Hájište spadajú do pôdorysov Ludanickej skupiny, ktoré boli objavené najmä na veľkoplošných výskumoch v Branči (Vladár/Lichardus 1968) a v Jelšovciach (Pavúk/Bátora 1995).

Takmer identické pôdorysy domov nachádzame práve na druhom menovanom sídlisku. Pôdorys veľmi podobný ako v polohe Úzke je možné v Jelšovciach sledovať pri dome 200 (Pavúk/Bátora 1995, 15, Abb. 6). Tento dom má taktiež jeden žlab dlhší ako druhý, pri jednom z rohov mierne zhrubnutú rožnú kolovú jamu a absenciu antov. V polohe Úzke však stredová priečka naznačená niekoľkými kolovými jamami chýba (pri dome 200 v Jelšovciach taktiež nebola zachovaná celá). Podobnú situáciu je možné vidieť aj na pôdorysoch domov 373 (Pavúk/Bátora 1995, 15, Abb. 10), kde chýbajú stredové kolové jamy, alebo 403 (Pavúk/Bátora 1995, 15, Abb. 11), kde nie je doložená práve kolová časť, podobne ako na polohe Úzke. V pôdoryse v polohe Hájište sú zaujímavé doložené anty na južnej strane stavby, z ktorých je jeden veľmi výrazný. Ani tu ale nálezová situácia nedovoľuje tvrdiť nič o ich funkcii. Dom s podobnými antami, z ktorých je jeden taktiež výraznejší bol odkrytý v Jelšovciach pod číslom 481 (Pavúk/Bátora 1995, 15, Abb. 14). Stredová priečka pozostávajúca z kolových jám pri ňom ale absentuje. Naopak dom číslo 61 je s antami bez zhrubnutia, ale so stredovou priečkou (Pavúk/Bátora 1995, 15, Abb. 4).

Domy v polohe Úzke a Hájište je možné zaradiť k typu 5b, ktorý bol doteraz známy z Jelšoviec a je charakterizovaný J. Pavúkom (2012, 263) ako pravouhlý dvojpriestorový dom, dosahujúci dĺžku 20 m a šírku 5 až 7 m. V jednej (prevažne južnej) polovici je základový žlab, druhú polovicu a vnútornú priečku tvoria kolové jamy. V každom priestore bližšie ku krátkej stene a k priečke boli v osi domu po dve kolové jamy. Okrem posledného tvrdenia je charakteristika identická s nálezovou situáciou. Stredová priečka bola doložená len na lokalite Hájište a v tomto priestore bola objavená len jedna masívna kolová jama, pri ktorej je daná interpretácia otázna. Naopak, na lokalite Úzke boli doložené obe tieto kolové jamy, avšak stredová priečka nebola zistená, aj keď je možné ju predpokladať.

Absencia predpokladaných kolových jám, ktoré by mali pokračovať v pôdoryse oboch domov, môže byť spôsobená ich narušením a odsunutím intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou, čo vyplýva z využívania oboch polôh na tieto účely minimálne v 20. – 21. storočí.

Pôdorys domu v polohe Hájište je orientovaný presne v smere S – J (alebo J – S, pretože o vstupe do domov je možné len polemizovať a ani na jednej z lokalít nie sú doložené terénnou situáciou). Taktiež, ako konštatuje J. Pavúk (2012, 253) „...len prostá medzera medzi kolovými jamami alebo v základovom žlabe nemusí dokladať vchod...“. Pôdorys domu

v polohe Úzke má taktiež orientáciu S – J, ktorá je ale vychýlená približne 20° na východ. Pre staršie obdobie platí, že veľkoplošné výskumy sídlisk s rondelmi, aké sú vo Svodíne a v Žilkovciach ukázali, že domy neboli orientované v nejakom vzťahu k svetovým stranám. Iná situácia nastala asi v epilengyelskom období, v ktorom zatiaľ chýbajú doklady sociokultovej architektúry typu rondel, ako aj obvodových fortifikačných zariadení, a domy na týchto sídliskách boli orientované podľa iného princípu. Na sídliskách s väčším počtom domov (Branč, Jelšovce, Győr, Lébény, Mosonszentmiklós, Schleibach) prevládala severojužná orientácia, s odchýlkami 30° na východ alebo západ (Pavúk 2012, 252). Uvedené tvrdenie podporujú aj oba domy odkryté v katastrálnom území Dolných Naštíc.

Záverom je nutné konštatovať, že oba domy (vzdialené len 700 metrov od seba vzdušnou čiarou) boli pravdepodobne súveké alebo nadväzujúce pri potenciálnom rozširovaní/prešúvaní sídliska po ukončení funkcie starších obytných objektov a boli súčasťou jednej väčšej eneolitickej aglomerácie v tomto priestore.

LITERATÚRA

- Beljak Pažinová 2015a* – N. Beljak Pažinová: Odborný posudok archeologických nálezov (autorský príspevok). In: F. Žák Matyasowszky a kol.: P014 – Rýchlostná cesta R2 Ruskovce-Pravotice, ½ profil. Úsek 5, Dolné Naštice, poloha Úzke. Nепublikovaná archeologická výskumná dokumentácia, ARCHEOLOGICKÁ AGENTÚRA. Nitra 2015, 131 s.
- Beljak Pažinová 2015b* – N. Beljak Pažinová: Odborný posudok archeologických nálezov (autorský príspevok). In: F. Žák Matyasowszky a kol.: P014 – Rýchlostná cesta R2 Ruskovce-Pravotice, ½ profil. Úsek 5, Dolné Naštice, poloha Hájište. Nепublikovaná archeologická výskumná dokumentácia, ARCHEOLOGICKÁ AGENTÚRA. Nitra 2015, 131 s.
- Đuriš 2006* – J. Đuriš: Záchranný archeologický výskum v katastri obce Chynorany. Študijné Zvesti AÚ SAV 40, 2006, 61-76.
- Jančiová 2016* – B. Jančiová: Spracovanie súboru mazanice z lokalít lengyelskej kultúry v Kiarove (okr. Modrý Kameň) a Dolných Našticiach (okr. Bánovce nad Bebravou). Nепublikovaná bakalárska práca. Nitra 2016, 46 s.
- Lichardus/Vladár 1970* – J. Lichardus/J. Vladár: Neskorolengyelské sídliskové a hrobové nálezy z Nitry. Slovenská archeológia 18/1, 1970, 373-419.
- Pavúk 1981* – J. Pavúk: Sídlisko lengyelskej kultúry v Budmericiach. Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1980, 1981, 220-222.
- Pavúk 2003* – J. Pavúk: Hausgrundrisse der Lengyel-Kultur in der Slowakei. In: J. Eckert/U. Eisenhauer/A. Zimmermann (eds.): Archäologische Perspektiven. Analysen und Interpretationen im Wandel. Festschrift für Jens Lüning zum 65. Geburtstag. Rahden/Westfalen 2003, 455-469.
- Pavúk 2012* – J. Pavúk: Kolové stavby lengyelskej kultúry. Pôdorysy, interiér a ich funkcia. Slovenská archeológia 60/2, 2012, 251-284.
- Pavúk/Bátora 1995* – J. Pavúk/J. Bátora: Siedlung und Gräber der Ludanice-Gruppe in Jelšovce. Nitra 1995, 208 s.
- Vladár/Lichardus 1968* – J. Vladár/J. Lichardus: Erforschung der frühäeneolitischen Siedlung in Branč. Slovenská archeológia 16/2, 1968, 263-352.
- Žák Matyasowszky 2015a* – F. Žák Matyasowszky a kol.: P014 – Rýchlostná cesta R2 Ruskovce-Pravotice, ½ profil. Úsek 5, Dolné Naštice, poloha Úzke. Nепublikovaná archeologická výskumná dokumentácia, ARCHEOLOGICKÁ AGENTÚRA. Nitra 2015, 131 s.
- Žák Matyasowszky 2015b* – F. Žák Matyasowszky a kol.: P014 – Rýchlostná cesta R2 Ruskovce-Pravotice, ½ profil. Úsek 5, Dolné Naštice, poloha Hájište. Nепublikovaná archeologická výskumná dokumentácia, ARCHEOLOGICKÁ AGENTÚRA. Nitra 2015, 131 s.

RESUMÉ

Aeneolithic housing features from Dolné Naštice

From March to July 2014 ARCHEOLOGICKÁ AGENTÚRA (ARCHAEOLOGICAL AGENCY) conducted archaeological research (survey, test-trenching, excavation and monitoring) within extent of construction of Expressway R2 Ruskovce-Pravotice, ½ profile in the surrounding of Bánovce nad Bebravou. The project involved also excavation of two houses dated to the Aeneolithic, which were found in the cadastral area of Dolné Naštice (district Bánovce nad Bebravou), sites Úzke and Hájište (Figure 1). Areas were determined by permanent extent of construction works, but despite this fact, both were excavated almost entirely.

Houses (Figures 2-5) were assigned as type 5 of typology made by J. Pavúk (2003; 2012) – two-room houses with a rectangular ground plan with two types of base construct (base ditches and separated post holes) and analogy can be visible on several sites of the Lengyel Culture in Slovakia. Other features with unknown function were excavated, too (Figure 6). Pottery fragments were mostly untypical, at least resembled rims, handles, bottoms (Figures 7-9).

On the base of the finds inventory (pottery, daub, chopped tools) and ground plans of houses we can date both sites to the Lengyel IV, Ludanice group.

Captions

Figure 1. Localization of sites Úzke and Hájište in the cadastral area of Dolné Naštice (Source: Archeologická Agentúra)

Figure 2. Dolné Naštice, site Úzke. House ground plan with excavated features. A – edge of features; B – bottom of features; 1-13 – feature numbers (Source: Archeologická Agentúra)

Figure 3. Dolné Naštice, site Hájište. House ground plan with excavated features. A – edge of features; B – bottom of features; 1-14 – feature numbers (Source: Archeologická Agentúra)

Figure 4. Dolné Naštice, site Úzke. Excavated house ground plan (Photo by: I. Kret)

Figure 5. Dolné Naštice, site Hájište. Excavated house ground plan (features No. 1-13) (Photo by: B. Šebesta)

Figure 6. Dolné Naštice, site Hájište. Feature No. 14 (Photo by: I. Kret)

Figure 7. Dolné Naštice, site Úzke. Pottery selection (Photo by: N. Beljak Pažinová)

Figure 8. Dolné Naštice, site Hájište. Pottery selection (Photo by: N. Beljak Pažinová)

Translated by Denisa Diačiková & František Žák Matyasowszky

Mgr. Ladislav Chmelo

Katedra archeológie Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Hodžova 1, 949 74 Nitra, Slovenská republika

ARCHEOLOGICKÁ AGENTÚRA

Cukrová 14, 811 08 Bratislava/Novozámocká 104, 949 05 Nitra, Slovenská republika

lchmelo@gmail.com

PhDr. Mgr. František Žák Matyasowszky, PhD.

Mgr. Bohuslav Šebesta, PhD.

Mgr. Marek Šútor

ARCHEOLOGICKÁ AGENTÚRA

Cukrová 14, 811 08 Bratislava/Novozámocká 104, 949 05 Nitra, Slovenská republika

info@archeologickaagentura.sk

bohuslav.sebesta@archeologickaagentura.sk

msutor3@gmail.com